

Generalmajor Georg Reichweins Efterslægt.

Af H. J. Huitfeldt-Kaas.

III. Generalmajor Georg Reichweins Børnebørnsbørn. —

a. Generalmajor Nicolai Frederik Reichweins 5 Børn.

1. *Ingeborg Kirstine*¹⁾ *Reichwein* fødtes 27. Februar 1736, utvivlsomt i Kjøbenhavn, hvor Faderen dengang var Capitain ved Grenadercorpset. Hun opkaldtes efter Mormoderen, Ingeborg Christine Hiort, Conferentsraad Christian Scavenius's Frue, der døde i Kjøbenhavn 21. August 1740 som Enke, og efter hvem N. F. Reichweins to Døtre hver arvede 3353 $\frac{1}{2}$ Rd. foruden nogle uvisse Fordringer²⁾. Som Barn havde I. K. Reichwein til Lærer den bekjendte filosofiske Forfatter Frederik Christian Eilschov (f. 1725, Student 1741, † 1750), og han skal efter F. C. Schønaus Beretning „ofte have med Forundring og Berømmelse talt om hendes baade skønne Naturens Gaver, hurtige Begreb, store Skjønsomhed, gode Hukommelse og tillige lærvillige Nemme“³⁾. Formentlig under hans Auspicer holdt hun da 2. Juledag 1743⁴⁾ en offentlig Tale, der er trykt i Kjøbenhavn og udgjør 9 Kwartblade med Fransk og Dansk Text, trykt paa hveranden Side. Den fuldstændige Titel lyder saaledes: Reflexions | sur la naissance | de | Jesus Christ | Prononcées en forme d'Harangue | dans une illustre Assemblée | Le second Jour de Noël | par | Ingeborg Kirstine de Reichwein. | MDCCXLIII. | — Nogle Betragtninger | over | JESU CHRISTI Fødsel | fremførte i en offentlig Tale | for en Anseelig Forsamling | Den anden Juule-Dag 1743. | af | Ingeborg Kirstine von Reichwein. |

1) Selv synes hun dog senere at have brugt Formen Christine.

2) Ifølge Samfrændeskiftetbrev, dateret Kbhvn. 1. Juni 1741, i Forfatterens Eie. Om Chr. Scavenius se Dansk biogr. Lexikon XV, S. 2 f.

3) Schønau, Saml. af Dan. Lærde Fruentimmer II, S. 1217.

4) Saaledes maa uden Tvivl Titelbladets Angivelser forstaaes, medens det ogsaa har været angivet, at Talen holdtes 1742 og tryktes 1743. I begge Tilfælde kan Syaarsalderen være nogenlunde rigtig, idet hun i 1742 manglede et Par Maaneder paa 7 Aar, og i 1743 ikke endnu havde fyldt det ottende.

Imprimatur. | J. P. Anchersen, Dr. | Kiøbenhavn, | Trykt hos
 Andreas Hartvig Godiche, boende i Skindergaden | næst ved vor
 Frue Skole. |

Derefter følger en Fortale eller Tilegnelse til hendes Fader, der hidsættes: Høyt-Elskede og Høytærede Hr. Fader! Det er ikkun faa Dage siden I saae mig at forestille en fremmed Person, som, efter Anseelse, hverken stemmede overeens med min Natur, min Alder, eller mit Kiøn. I har seet mig Orator. Jeg saae med Ærbødighed i Eders Person en agtsom Tilhørere, eller rettere, en Fader, som var bevæget over at see en Orator og sin Datter at foreenes i den samme Person. Disse Taare, som rant Eder af Øynene, og paa en behagelig Maade oversvømmede Eders Ansigt, betragter jeg, som ligesaa mange Vidner paa den Lyst og Fornøjelse, som I fant derudi. Disse samme Betragtninger, som engang have opvakt denne Fornøjelse, skal tiene til at fornye den, og er det ej udi anden Absigt, at jeg dedicerer dem til Eder. Jeg sætter dem ikke i nogen Priis, uden for saa vit mine anseelige Tilhørere have holt dem deres Bifald værdige; thi ellers svarede mine Ord og min Udtale¹⁾ ikkun meget lidet til de høye Tings Værdi, om hvilke der blev handlet, hvilket jeg i ald Oprigtighed tilstaaer. Det skader intet. Tingene i sig selv vare af langt større Værdi, end alt det, som Verden skatterer. Man handlede om Frelserens Fødsel. Man efterfulgte Englene, som først forkyndte dette Evangelium for Hyrderne i Jødeland. Jeg søgde ikke derved min Ære, Berømmelse eller Lov-Sang; fant jeg u-formodentlig noget af alt dette, saa maae jeg føre det hiem til Himmelen, som har hiulpet mig med sin Naade, og betroet mig et Pund, som var fornøden for at udføre mit Foretagende. Elskværdige Fader! Jeg veed at I elsker Eders Datter. Værdige da denne første Grøde, som hun frembringer Eder, med eders Kiærlighed. Bær disse faa Blade med Eders Yndest, hvorudi hun offentlig bekient gjør det Bryllup, som hun har holdet med det Elskværdigste Guds Lam? Værdiges at elske

¹⁾ Dette behøver neppe at betyde, at hun har talt paa Fransk, thi her lyde Udtrykkene: n'etoit gueres accompagnée par la grace du stile et de l'elocution.

Jesu Christi Brud; thi herudi bestaaer min hellige Selv-Roes. Værdiges at elske en Person, som aldrig skal lade af at elske sin Elskværdige Fader som en allerydmygst og lydigst Datter J. K. von Reichwein.

Af Talens 6 Sider optages den største Del af Undskyldninger for hendes Optræden som Taler tilligemed nogle helt kortfattede Betragtninger over Jesu Fødsel og hans Egenskab af Menneskenes og navnlig Børnenes Ven, hvorefter den sidste Side indeholder en Bøn, der slutter med Ønsket om tilsidst at samles med alle de nærværende for „at siunge den nye Sang for Lammet, som har været slagtet for vore Synder“ og „udtordne det ævige Halleluja.“

Denne Slutning henpeger jo særlig paa Pietismens Tidsalder, af hvilken den hele Tale vistnok maa siges at være en karakteristisk Ytring. Den „anseelige Forsamling“, hvori den er fremført, er vel derfor en af de mange pietistiske Conventikler, som dengang fandtes i Kjøbenhavn. Af Talen, som vistnok kun er trykt i et meget indskrænket Antal Exemplarer, kjendes for Tiden vel neppe noget andet end det, der eies af det store kongelige Bibliothek, og som hidrører fra Luxdorph¹).

Dette Arbeide, der, som baade den ovenanførte Dedication og Talen selv tilstrækkelig vise, kun kan være Lærerens og ikke Elevens²), har skaffet den angivelige Forfatterinde Plads i alle senere Literaturlexika (Nyerups S. 487 f., Langes S. 311 og Halvorsens II S. 773 f.). Længe nød hun dog ikke godt af Eilschows Undervisning, thi om Høsten 1744 kom hun utvivlsomt med Forældrene til Christiania, hvor hun og Søsteren Else Cathrine R. 4. Octbr. 1750 confirmeredes i Slotskirken, 15 og 14 Aar gamle³). — De to Søstre („høivelbaarne Frøkener“) bleve

¹) Det er dette, som nærværende Forfatter ved Overbibliothekarens Velvillie har havt Anledning til at benytte, og hvoraf ovenstaaende Uddrag ere gjorte.

²) Udtrykkene paa Titelbladet angive egentlig heller ikke mere, end at hun har holdt (fremsagt) Talen.

³) Besynderlig nok findes det samme anført i Kirkebogen ved 1. Octbr. 1752 med samme Aldersangivelse, men da denne passer bedst til førstnævnte Aarstal, er dette formentlig det rigtige.

paa en Dag, 15. Januar 1755, viede i Christiania (Slotsmenigheden) efter Bevilling uden foregaaende Trolovelse og Lysning til to Brødre Huitfeldt, „højædle og velbaarne“ Hr. Major Valentin Wilhelm Hartvig Huitfeldt og „velbaarne“ Hr. Capitain Christopher Christian Huitfeldt. Forloverne vare de to Brudgommes Broder Capitain Hans Christopher Kaas Huitfeldt og Svogeren Major Hans de Tonsberg.

Valentin W. H. Huitfeldt var Søn af Generallieutenant Henrik Jørgen H. til Elingaard, Kjølberg og Sande (f. 1674, † 1751) og hans anden Hustru Birgitte Kirstine Kaas (f. 1684, † 1761)¹⁾ og var født paa Elingaard 30. April 1719. Han er kjendelig opkaldt efter sin Moders to Svogre Generalmajor Valentin v. Eickstedt og Stiftamtmand Wilhelm de Tonsberg samt efter Farbroderen General Hartvig Huitfeldt. Allerede i 14 Aars Alderen indtraadte han i Militærtjenesten som Musqueter 1733 og tjente som saadan i et Aar, var et Aar Cadet og siges ved Begyndelsen af Aaret 1736 at have tjent 11 Maaneder som Underofficier, da hans Regimentchef F. O. Rappe meddeler ham som Sergeant den Attest, at han „fortjener ved sin Vigilance, Hurtighed og Application i Tjenesten at blive Officier; tilmed et godt Begreb og nobelt Gemyt, saa jeg haaber næst Guds Hjælp at gjøre en god Karl af ham“²⁾. — 12. Novbr. 1736 blev han Fændrik ved Oberstlieutenant S. C. Hirschs Compagni af det ene gevorbne Inf. Regm. under Generalmajor Rappe og 7. Juni 1737 Secondlieutenant ved Major C. F. Rømelings Compagni af samme Regiment. Som saadan overflyttedes han 28. Decbr. 1739 til Livgarden tilfods, og 17. Decbr. 1743 henvender Faderen sig til General Arnoldt om, at Sønnen maa blive Capitain ved hans eget (1. Smaalenske) Regiment, da han af Hensyn til sit Jordegods gjerne ønsker ham ansat i Norge. I Ansøgningen til Kongen af 14. Decbr. omtaler han, at han har to Sønner ved Garden, for at de kunne desbedre profitere i deres Metier.

¹⁾ Om dem se dette Tidsskr. 1 R. VI S. 214—45 og 257—64.

²⁾ Dan. Rigsarch., Refererede Sager 16. Janr. og 21. April 1736 samt Brev fra Løvenørn af 24 Decbr. 1735. (Meddelt af Jægermester C. E. A. Schøller).

I alle Fald anholder han om Capitains Charakter og Capitain-lieutenants Plads for ham. For at han kunde erholde det ledigt blivende Compagni ved 2. Smaalenske Regiment, tilbødes der erlagt 3700 Rd., hvilket ingen anden Officier ved Regimentet kunde eller vilde betale. Oberst W. Ulrichsdals Udtalelse om ham, dat. Frederiksstad 5. Mai 1744, lyder saaledes: Der Lieutenant Valentin H. besiztet auch alle die Avantagen, welche man an einen jungen Officier von vieler Ambition und groszer Hoffnung seine Fortun weiter zu poussiren sich nur wünschen und vorstellen kann¹⁾. — 26. Juni 1744 blev han (uden at have været Premierlieutenant) Capitain, vel ikke ved 2. Smaalenske Regm. men ved det ene gevorbne Regiment under Generalmajor Ulrichsdal. I alle Fald 1746 sees hans Compagni at have ligget i Frederiksstad. 30. Juli 1749 ansattes han atter ved Livgarden i Kjøbenhavn, hvor han dog kun forblev til 4. Septbr. 1753²⁾, da han med Majors Charakter vendte tilbage til Ulrichsdals gevorbne Regiment, der det følgende Aar tilfaldt Huitfeldts senere Svigerfader, daværende Oberst N. F. Reichwein; Kvarteret var fremdeles Frederiksstad. Grunden til, at han nu gik tilbage til Norge, var den, at han efter Faderens Død 1751 skulde overtage Elingaard. 19. Marts 1755 anholder han fra Frederiksstad hos Feldtmarskalk Arnoldt om nogen Tids Fritagelse for at følge sit til Christianssand beordrede Compagni, da han og hans Svoger, Major Hans de Tonsberg, paa Ansøgning have erholdt kgl. Reisepas for at bivaane Campementet i Danmark, hvortil hans Regimentschef Oberst v. Reichwein havde givet sit Samtykke. — Da Halvbroderen, Tertsmajor ved Regimentet Tønne Huitfeldt til Kjølborg, døde 25. April 1755, fik han dennes Plads 21. Mai s. A. — 2. Juni 1756 ansøger han fra Elingaard Feldtmarskalk Arnoldt om at maatte være fraværende fra den forestaaende Mønstring ved hans Compagni i Christianssand paa

¹⁾ N. Rigsarch. Nordenfj. Reg.s Docum. 1744.

²⁾ I Juli 1750 var han tilstede paa Elingaard (i Anledning af Søsterens Bryllup), og i Januar 1751 omtales, at han har været paa Besøg hos sin Broder Capitain (H. C. K.) Huitfeldt paa Vinger. (Søndenfj. og Smaalen. Reg.s Docum. i N. Rigsarchiv).

Grund af Registrering og Vurdering efter hans ældste Brodersøn, Lieutenant Henrik Jørgen Huitfeldt paa Kjølborg, død 22. Mai næst forud, da han nemlig er Værge for den umyndige Broder H. W. C. Huitfeldt. I Christianssand var han imidlertid, da han 15. Septbr. 1756 blev Secondmajor efter Regimentschefens Indstilling af 21. August, og allerede i det følgende Aar 3. August (efter Regimentschefens Indstilling af 16. Juli) blev han Premiermajor ved samme Compagni, der i April 1758 blev forlagt til Kongsvinger. — I Anledning af Udcommanderingen til Holsten 1758 anmoder han 31. Mai fra Elingaard Feldtmarskalk Arnoldt om ikke at tilstaa hans Creditorer Overkrisret over ham, da han har tilbudt dem suffisant Pant i Jordegods. I Begyndelsen af 1759 er han atter paa Elingaard f. Ex. 14. Februar og 28. Februar, da han hos Generallieutenant Ulrichsdal udbeder sig et Pengelaan af Major Lorentz's Bo med suffisant Pant i Jordegods. — 17. April s. A. nævner han i et Brev, dat. Elingaard, at han den følgende Dag skal reise til Holstein.

3. Novbr. 1759 fik han Oberstlieutenants Charakter ved Regimentet, der fra 1758 havde faaet Navn af det Nordenfjeldske Regiment. Allerede 27. Novbr. 1759 er han igjen paa Elingaard, da han melder Generallieutn. G. Grüner sin Ankomst til sit Hjem Dagen forud med kgl. Permission i Anledning af Broderens, Major Christopher Huitfeldts, uformodentlige Dødsfald og beder om Udsættelse med at fremstille sig, da han ønsker at overvære Skiftet og ordne nogle for ham selv vigtige Sager. 2. Marts 1760 daterer han endnu fra Elingaard. — 20. August 1760 andrager han, atter fra Elingaard, Generallieut. Grüner om Tilladelse til at lade en Underofficier hverve i det søndenfjeldske Norge, da der i hans Compagni i Holstein er over 17 døde, foruden dimitterede. I Novbr. 1760 var han endnu i Norge og 21. April 1761 omtaler han fra Elingaard, at han tænker at begive sig paa Reisen til Holstein over Land „sidst i denne eller først i næste Uge“. 27. April nævner han, at han følgende Dag afreiser. 22. April s. A. blev han Secondoberstlieutenant ved Regimentet og dispenseret for Majors Tjeneste. — Allerede 30. Decbr. 1761 melder han fra Elingaard General Grüner sin An-

komst did 24. s. M. ifølge kgl. Permission; sin Opvartning hos Generalen skal han aflægge i førstkommende Februar Maaned, da Auctionen efter hans salig Moder skal holdes i Januar. — 6. Mai 1762 daterer han fra „Friderichsberg Mühle ved Gleschen-dorf“ et Brev, hvori han beretter, at Major Leffelman er reist til Itzehoe for at begrave sin Frue, og at Oberstlieutenant de Tonsberg ligger syg i Lübek. 22. Decbr. s. A. melder han atter fra Elingaard General Grüner sin Ankomst til Landet med kgl. Permission 12. s. M. og skal sidst i Januar eller først i Februar næstkommende personlig gjøre Generalen sin underdanige Opvartning¹⁾. — Fra Christiania 14. Januar 1764 udtaler hans daværende Regimentschef Generalmajor C. J. v. Schnell sig saaledes om ham: Valentin Wilhelm v. Huitfeldt ist von Persöhne behertzt, munter und dabey facil. Seine Conduite ist bedachtsam und zu rechter Zeit resolvirt. Er liebet den Dienst und ist zu denselben vollkommen geschickt. Seine Aufführung ist wohl anständig, sein Wesen freundlich, gesetzt und ganz militair. Sein Endsweck und Augenmarck ist die Ehre. Die Umstände seiner Haushaltungs Geschäfte aber sind in einiger Unordnung und mit Schulden behaftet²⁾.“

21. August blev han virkelig Oberstlieutenant ved 1. eller østre Smaalenske nat. Inf. Reg. under Generalmajor R. W. v. Rømeling, ved hvilket han synes at have faaet Markerske Compagni efter Oberstlieutenant J. H. Holst, men snart opnaaede han at faa det for ham beleiligste, nemlig Onsøske Compagni, i hvis Distrikt Elingaard er beliggende. 22. Juli 1766 ansøger han fra Elingaard om Obersts Charakter og om atter at komme op i den Anciennetet, som han havde som Major, idet nogle yngre Officierer senere ere gaaede ham forbi gjennem sine Accorder med ældre. Herom skriver han ogsaa 14. Octbr. s. A.³⁾ I en Stamrulle fra 1767 hedder det om ham, at han er vel voxen og af god Anseelse, forstaar Fransk og taler Tydsk, er af god Conduite, ganske (∴ helt) bekvem og habil til Tjenesten, hvori

¹⁾ N. Rigsarch., Nordenfj. Reg.s Documenter.

²⁾ Jfr. C. J. Anker, Norske Generalspersoner S. 137 f.

³⁾ Første Smaalenske Reg.s Docum. 1766 i N. Rigsarch.

han er flittig. Har været i Holsten med Nordenfjeldske Inf. Regn., eier en Herregaard, som han bor paa. I en anden nævnes ogsaa hans gode Conduite i og udenfor Tjenesten, han hverken drikker eller spiller, er uden Midler, bruger Peruque, er af Adel og god Levemaade, bor paa Elingaard ved Frederiksstad. — 1768 erklæres han kvalificeret til ny Ansættelse, og 8. Februar 1769 blev han saa Oberst og Chef for 1. Bergenhusiske nat. Inf. Reg. og anholder 24. s. M. fra Christiania om en Commission til at overlevere ham Regimentet; 11. April melder han sin Ankomst til Bergen og 18. s. M. indsender han Ruller, Lister og Forestillinger. 9. Mai erholdt han Regimentet overleveret af den udnævnte Commission og allerede 16. s. M. ansøger han om Permission til at reise til Elingaard. — 12. Juni 1769 indberetter Oberstlieutenant Dietrichson, at Oberst Huitfeldt er angreben af en Koldfeber, saa han ikke kan reise paa Session. 20. Juni erklærer han sig igjen restitueret og vil nu begive sig paa Sessionsreiser, hvilke han i Brev fra Bergen af 1. August melder tilendebagte 25. Juli. — I Marts og April 1770 sees Oberstlieutenant Dietrichson at fungere som Chef for 1. Bergenhusiske Regiment, og 23. Mai s. A. daterer Huitfeldt et Brev fra Elingaard. Her opholdt han sig endnu 23. Octbr. 1770, da han ansøger om Permission til en Reise til Kjøbenhavn paa 3 à 4 Maaneder for sine økonomiske Omstændigheders Skyld. 13. Novbr. melder han fra Elingaard, at Reispas for ham er udstedt 13. Octbr. for en Tid af 3 à 4 Maaneder, og at han tænker at tiltræde sin Reise midt i December. 19. Decbr. 1770 indmelder han, at han næstkommende Fredag agter at begive sig paa Reisen til Kjøbenhavn. Herfra meddeler han nu 12. Januar 1771 Generalitets- og Commissariats-Collegiet, at han er ankommen til Kjøbenhavn 6. s. M. efter 13 Dages besværlige Reise først paa Grund af Snefald og siden af Regn, saa Veiene bleve impracticable. — Han erholdt det Danske Generalitets- og Commissariats-Collegiums Tilladelse 27. April 1771 til at forblive paa sin Sædegaard Elingaard til næstkommende Foraar 1772, naar han føier saadanne Anstalter, at intet ved Regimentet forsømmes. Paa Elingaard agter han at antage en

Forvalter¹⁾. — 16. Juli 1771 melder han fra Elingaard sin Ankomst did 18. s. M. og skal sidst i denne eller først i næste Maaned gjøre sin Opvartning i Christiania.

Den endelige Overlevering af hans Bergenhusiske Regiment er af den dertil beskikkede Commission dateret Bergen 31. Decbr. 1771, men allerede 24. Marts 1772 ansøger han fra Elingaard om at erholde det vacante Agershusiske Regiment, da han for sine økonomiske Omstændigheders Skyld meget ønsker at forflyttes søndenfjelds. Han oplyser, at han 12. Febr. 1771 allerede havde indgivet en Memorial om Forflyttelse til det Danske Generalitets- og Commissariats-Collegium, hvorpaa mundtlig var svaret, at han skulde have i Erindring ved forefaldende Leilighed. Han kom ikke mere tilbage til Bergen, idet han 20. Mai 1772 virkelig blev udnævnt til Oberst og Chef for 2. Agershusiske Inf. Reg. efter Generalmajor P. de Seue, og anholder derfor om, at Afleveringscommission maa udnævnes og holdes paa dennes Gaard Vestby i Rakkestad. — 22. Juli 1769 blev han udnævnt til Kammerherre, men hans Ansøgning i 1774 om at maatte bære den Medaille, der blev tildelt hans Fader efter Træningen paa Moss 23. April 1716, var selvfølgelig forgjæves²⁾. — 2. Januar 1777 blev han Generalmajor og 1. Mai 1782 Ridder af Danebroge.

Det er ovenfor nævnt, at H.s økonomiske Forfatning var slet, hvilket allerede synes at have været Tilfældet paa et ret tidligt Standpunkt. Hjemmefra vare Søskendene ret vel vante; som det af Onsø Kirkebog lader, har hver af de 3 Brødre havt sin egen Lakei. Da de to ældste Brødre som yngre Officerer laa i Kjøbenhavn, den ene ved Garden, den anden ved Grenadererne, skulle de have optraadt paa en Maade, der skaffede

¹⁾ Fra Elingaard 8. Juli 1772 anbefaler han Christian Nagel, der i 5 Aar har conditioneret som Fuldmægtig paa Elingaard, til Controleurposten i Frederiksstad. (N. Rigsarch., Personalialia, Nagel).

²⁾ Dan. Rigsarch., Indk. Sager 1774, 1. Dptm. (meddelt af Jægermester Schøller). Om denne Medaille se dette Tidsskr. 1 R. VI. S. 217 f. En Tradition i Familien beretter, at han pleiede at bære den i Lommen og at lægge den ved sin Side paa Bordet som en Lykkepenge, naar han spillede Kort.

dem Navn af „de Norske Prinser“, hvilket formentlig tyder paa en Levemaade, der neppe har staaet i rimeligt Forhold til deres Ressourcer. Naar det har heddet, at de dengang vare Kammerjunkere, kan dette ikke forholde sig rigtigt, da de ikke findes nævnte som saadanne i Statskalenderne¹⁾. Stillingen forværredes efterhaanden; da den yngre Broder, Major C. C. Huitfeldt døde 1759, var hans Bo fallit, og da Moderen havde Pant i hans Gaard Kjøberg, maatte Valentin W. H. Huitfeldt lade sig den tilslaa paa Auction for c. 5500 Rdlr., da ingen vilde købe den til en Pris, der dækkede Pantegjælden. I Januar 1762 ansøger han om, at Kjøberg maa beholde sin Skattefrihed, saa længe han besidder samme, da han ikke kan bebo Gaarden og for Tiden ligger i Holsten²⁾. Vel solgte han 1763 Kjøberg for 6000 Rdlr. til Overkrigscommissair Peder Holter, der s. A. solgte Gaarden til Kammerraad Gustav Strømboe, fra hvem Huitfeldts Brodersøn og Myndling, Lieutn. Hans Wilh. Christopher Huitfeldt atter indløste den som Odelsmand efter Høiesteretsdom; men dermed vare langt fra de økonomiske Forviklinger, der hidrørte fra Broderens Fallitbo, tilende for Val. W. H. Huitfeldt. Som Selvskyldnercautionist paa flere af dennes Gjældsfor skrivelser arvede han ved hans Død store Forpligtelser, der, i Forening med hans egne, vistnok allerede strax overstege hans Evner, men som han dog i det længste søgte at dække. Han maatte saaledes som Cautionist overtage en Rest (225 Rd.) af Broderens Gjæld til A. Karre, der endnu 1774 var ubetalt; ligesaa hans Gjæld til General Rappes Bo paa 1000 Rdlr., hvorfor V. W. H. Huitfeldt 4. Juni 1760 udstedte Obligation med Pant i Gaarden Store Huseby i Onsø (thingl. 14. Juli 1761)³⁾. 1767 i April omtales hans Cautionsgjæld til Oberst Grevenkops Bo. — Af hans egne Gjældsforpligtelser nævnes 1764 en til Justitsraad Hornemann i Kjøbenhavn (med Omkostninger c. 321 Rdlr.) og en til Cancelliraad Jørgensen sammesteds (med Omkostninger c.

¹⁾ Jfr. dette Tidsskrift, 1 R. VI S. 243.

²⁾ N. Rigsarch., Rentekam. Docum. t. N. Exped. Prot. Nr. 8. Søndenfj. J. Litr. A. Nr. 2330.

³⁾ Dan. Rigsarch., Militaire Skifter, P. 17, Rappe. (Meddelt af Registrator Fr. Krarup).

191 Rd.). I 1767 omtales en Gjæld til Mr. Georg Anton Roberti, der allerede skulde have været betalt, men som han nu lover at betale i 2 Terminer i 1768. Aarsagen til, at den ikke er betalt i 1766 eller 67, er den, at der i hans Gage er skeet Decourt for Rangskat, Extraskat og Oberstlieutenant-Bestallingens Confirmation. 1772 omtales en Gjæld paa 250 Rd. til H. v. Schnell i Kjøbenhavn, der har begjæret en Overcommission over ham, og 1772 til de Agersh. Munderings- og Udrustnings-Kasser (4000 Rd.). — Allerede 1764 omtales Elingaard som pantsat til Kvæsthuskassen som første Creditor for 11,500 Rd., hvortil 1765 endnu kom 1800 Rd., tilsammen 13,300 Rdr. Taxten paa Gaardens Jordvei omtales at være 20,160 Rd.

Nu fulgte en Tid, hvori Huitfeldt forsøgte at holde sig oppe ved at bortsælge forskjelligt af Elingaards underliggende Jordegods. Saaledes solgte han 17. Septbr. 1775 Nordre Hauge med Pladserne Hauge og østre Vigene til Dækkelse af en Gjæld fra 1762 paa c. 672 Rd. til Krasemann & Cron i Hamburg. I Januar og Februar 1776 bortsolgte ved Auction 4 Gaarde fra Elingaard nemlig Tvete, Kjenne, Lere og Dyrød; 18. Januar solgte en Del Løsøre. En Auction over Elingaard opsattes. I 1777 skulde Onsø Kirke sælges med Reservation af Familiebegravelsen og Stolestadet i Kirken, der skulde vedligeholdes af Sælgeren, hvilket senere forandredes derhen, at han reserverede sig, Hustru og Børn samt sine Søkende og deres Børn Ret til Begravelse der, medens Reparationen overtages af Kirkeeieren, som forøvrigt disponerer over Begravelsen. Ved første Auction blev høieste Bud 1482 Rd., hvorfor Salget opsattes. 12. Juni s. A. bødes der 1486 Rd., og Auctionen opsattes atter. 19. Juli 1777 melder Generalmajor Huitfeldts Regimentskvartermester Poscholan, at han har solgt Kirken under Haanden.

Situationen, der hidtil har lignet de reisendes, der efterhaanden udkaste det ene Barn efter det andet til de forfølgende Ulve, blev nu ikke længer udholdelig. Efter de stadige Paakrav og Udsættelser, Executioner og Pantsættelser, endog af Værdigjenstande, saa Huitfeldt sig ikke længer istand til at beholde Elingaard, der havde tilhørt hans Forfædre i 4 à 5 Aarhundreder

(siden Hafthorsønnernes Tid), og 26. Novbr. 1777 skriver han til Justitsraad og Generalauditeur Wessel, at han paa Grund af de store Renter af Krigshospitalskassens Capital (13,300 Rd. til 5 %) er nødt til at sælge Elingaard ved Auction 28. Januar 1778. Ved den endelige Auction 25. Marts s. A. blev Dr. med. og Landphysicus Hans Møller paa Menstad ved Skien høist-bydende og fik Tilslaget for 18000 Rd. for Gaarden med nogen Besætning og Inventarium fra 14. April 1778¹⁾. En Del Løsøre udbragtes kun til 400 Rd., da tidligere Indførsler havde medtaget det bedste. 16. Septbr. 1778 afgiver Generalmajor Huitfeldt fra Elingaard den Erklæring til den nye Eier, at det vel

¹⁾ Hvad der solgtes ved Auctionen over Elingaard var følgende Gods:
 1. *Elingaard* Sædegaard med Avlsgaarden *Valle* og *Kolbergengen* samt *Øerne Hankø, Søndre Sletter* og *Risholmen* af samlet Skyld 10½ Sk \bar{a} tilligemed 16 underliggende Pladser, et lidet Sagbrug af 400 Bords Kvantum og Kvernebrug, Tegbrug og Pottemageri. — 2. *Øen Rougø* med *Rougøkalven*, skylder 12 Tønder Havre, næsten 1 Mil lang og over en Fjording bred, med 2 Husmandspladser og skøn Herlighed af Skov og Havnegang. — 3. Gaarden *Hov* med 3 Pladser, skylder 6 B \bar{a} Smør med Bygsel og Herlighed. — 4. *Kleppe* med 2 Pladser, skylder 6 B \bar{a} Smør m. B. — 5. *Engelsvigen* med Husmandsplads, der skylder 4 Huder m. B. og Overbygsel af 2 Huder. — 6. *Lille Huseby*, skylder 4 Huder og 4 Skind m. B. — 7. *Store Huseby* skylder 8 Huder m. B. — 8. *Kienne Vestre*, skylder 5 Huder m. B., dertil et lidet Kvernebrug. — 9. *Rød Vestre*, skylder 2 Huder 3½ B \bar{a} Smør m. B. — 10. *Havigen* skylder 1 Hud og 9 Skind m. B. — 11. *Espesti*, sk. 5 B \bar{a} Smør m. B. — 12. *Ytterstad*, sk. 3½ B \bar{a} Smør m. B. — 13. *Engelsvigen*. — 14. I Gaarden *Mellegaard* 1½ B \bar{a} Smør uden Bygsel. — Desuden 2 til det militaire Varemagazin pantsatte Gaarde: *Utne Vestre*, sk. 1 Sk \bar{a} 8½ L \bar{a} 2 Huder og 1½ B \bar{a} Smør m. B. *Utne Østre*, sk. 3 Huder 4 Skind 3 B \bar{a} Smør m. B. — Til Eiendommen hørte godt Fiskeri af Lax og anden Søfisk i den nærliggende Christianiafjord. Elingaards Hovedbygning med 2 Fløie var nybygget 1748 af bedste Materialier, indeholdende 36 Værelser, hvoraf 5 i underste og 2 i øverste Etage vare betrukne; i Værelserne fandtes 15 Jernkakelovne (2 treetages, 2 toetages, Resten enetages). Ved Gaarden var en liden Blomsterhauge og en stor Frugt- og Urtehauge, smukt anlagt, og et Lysthus i førstnævnte. Under Hovedbygningen vare 5 grundmurede Kjældere, hvoriblandt Vinkjælder, hvilke have kostet 2000 Rd. at opføre. Om Gaarden er der Volde og Canaler, apterede til adskillige Fiskedamme. Med Gaarden fulgte en meget stor Bryggekedel paa 2½ Tønde, en Gryde paa ½ Tønde og en Madklokke paa Stolpeboden, der havde kostet 36 Rd. — Paa *Hov* var der 1773 opført en Bygning med en Stue og 2 Kammere nedenunder og et Kammer ovenpaa; i en særskilt Bygning fandtes Kjøkken og Stue til Tjenestefolkene. (Jfr. ogsaa N. Intell.-Sedler 1777 Nr. 52 og 53 samt 1778 Nr. 1).

efter Kjøbecontractens 9de Post paaligger ham at vedligeholde det af Sælgerens „høisalige Forfædre“ stiftede Hospital i Onsø Sogn og at svare de paalagte aarlige Ydelser, men at den dertil skjænkede Capital af 230 Rdlr., som ikke er nævnt deri, er forbeholdt hans egen Bestyrelse under Regnskabsaflæg til Kjøbereren eller andre¹⁾).

Fra Elingaard flyttede Generalmajor H. til Moss, i hvis Nærhed hans ældste Datter samme Aar blev bosat, idet hun ægtede Major G. C. Sibbern til Vernekloster.

Imidlertid synes hans økonomiske Vanskeligheder ikke at være overvundne ved disse Foranstaltninger, og de have sagtens havt sin Andel i, hvad der hændte ham et halvt Snes Aar senere. Det var uden Tvivl en temmelig almindelig Skik, at Officerer og Underofficerer ved Forfremmelser eller for at opnaa disse gjorde Regimentschefen Gaver, vistnok i Almindelighed bestaaende i Madvarer, sjeldnere i Penge, saaledes som Skik og Brug var ogsaa ligeoverfor civile og geistlige Embedsmænd. Regjeringen kunde ikke betragte dette med blide Øine, og forskjellige Forordninger udfærdigedes mod dette Misbrug, der saa let fik Charakteren af Bestikkelse. Det var dog vistnok kun, naar Klager eller Angivelser herom indløb, at Autoriteterne fandt sig beføjede til at skride ind. Saadanne Gaver havde Generalmajor H. ogsaa modtaget, og Angivelse herom skede ved en af hans tidligere Capitainer, der var bleven hans Uven under en helt anden Sag. Den nævnte Capitain var Lorentz Henrich Georg v. Waltersdorff²⁾, der 4. Octbr. 1781 paa Høstthinget i Enebak i Drukkenkab havde gjort Allarm og Ulyd i Retten, truet Foged og Sorenskriver og derpaa var bleven ført ud. Efter at der paa Generalitets- og Commissariats-Collegiets Befaling var optaget Thingsvidne herom, sendte Stiftamtmand Levetzau Sagen til Generalmajor H., der indvarslede Capitainen m. fl. til Krigs-

¹⁾ N. Rigsarch. Localia, Elingaard. — Om Hospitalet se dette Tidsskr. 1 R. VI S 260 f.

²⁾ Om ham se Personalh. Tidsskr. 3 R. IV S. 266. W. paastod, at han havde givet sin Regimentschef 100 Rd. for at opnaa Tilladelse til at indgaa det der omtalte Ægteskab med en Lensmands Enke, hvilket Huitfeldt imidlertid benægtede.

forhør paa Tobbel i Enebak i Februar 1782. Sagen endte med, at Capitain W. ved en Krigsretsdøm, der fik kgl. Confirmation 22. Januar 1783, blev casset¹⁾. Dette opbragte i høi Grad denne, der efter sin egen Fremstilling havde givet Generalen forskjellige Gaver for at opnaa en mild Dom. Dette benegtes af H., der kun erkjender at have faaet en Sølvthekande, som næsten blev ham paatvungen, og som han siden ikke kunde formaa W. til at tage tilbage. Capitain W. havde i flere Tilfælde været Mellemand ved de nu af ham selv paaklagede Ydelser fra Underofficerer til Regimentschefen, hvem han i alle Fald en Gang havde ført bag Lyset med Hensyn til en Drengs Alder, der var bleven indskreven som Underofficier, og Capitainen staa overhovedet selv i et ret tvetydigt Lys med Hensyn til den hele Sag. Han var imidlertid i Besiddelse af hele 23 Breve fra Generalen, der vise, at denne ventede og ønskede de nævnte Ydelser (væsentlig in natura og af temmelig ringe Betydning) fra vedkommende. Imidlertid hengik der hele 3 Aar efter W.s Afskedigelse, før han gjorde Brug af disse Breve, hvorfor det er tilladt at formode, at H. i Mellemtiden paa nogen Maade har affundet sig med W. men senere ikke kunnet eller villet gjøre dette, saa et Brud er opstaaet mellem dem og har hidført W.s Klage, som han indgav til det Danske Generalitets- og Commissariats-Collegium 4. Decbr. 1786, under et Ophold i Danmark, og hvori han, foruden Forurettelser mod ham selv, beskyldte H. for at have modtaget Skjænk og Gave af sine undergivne. Da Sagen nu engang var bleven angiven, hvilket flere betragtede med Uvillie og ansaa for en personlig Hævn, maatte den selvfølgelig have sin Gang, og kgl. Befaling udgik i Begyndelsen af 1787 til Generalmajor v. Krogh (paa Eidsvold) samt Obersterne v. Hesselberg og v. Kaltenborn om at undersøge og paakjende den. Efter Befaling af det Danske Generalitets- og Commissariats-Collegium paalagde Justitsraad O. C. Wessel, Generalauditeur i Norge, den titulaire Generalauditeur Flor at føre Protokollen i Overkrigs-Commissionen, hvorfor dog denne synes at have yægret sig, da

¹⁾ Han opnaaede dog senere Ansættelse i Vestindien.

han i Octbr. 1787 fik Paamindelse om at opfylde Commissionens Forlangende ¹⁾.

Capitain W. havde først været paa Gottorp hos den commanderende General, Prins Carl af Hessen, med sin Klage, hvor dennes Secretair C. B. Meier foreløbig havde fraraadet W. at reise Anklagen, der ogsaa i høi Grad compromitterede ham selv. Meier skriver herom til Oberst Hesselberg saaledes: Den Hrn. General v. Huitfeldt bedaure ich von ganzen Herten. Sollte er die gegen ihn producirte Briefe jetzt anders tourniren und anders auslegen wollen, so bin ich bange, dass ihn solches doch nie gänzlich exculpiren wird. Er wird selbst am besten wissen, wie er sich bereits über diese Materie geäußert hat, und danach wurde ich ihm immer rathen, lieber um seinen Abschied mit gewöhnlicher Pension und um die gänzliche Niederschlagung dieses fiscalischen Processes zu bitten. Vielleicht liessen sich Se K. Hoheit in Ansehung des Alters und der Ehren Chargen des H. Generals dazu bewegen, zumal da von keiner Privat-Satisfaction die Rede ist, und der Ausgang den Denuncianten auf höchsten Befehl, den Capt. v. W. gar nicht interessiret. Ich habe das Alles, Gott weiss es, so lange verhütet und abgewährt, als v. W. hier zu Stelle war, aber in Kopenhagen fand er andere Rathgeber ²⁾.

Efter kgl. Befaling af 2. Februar 1787 nedsattes en Overkrigscommission til at undersøge de af Capt. Waltersdorff fremførte Klager over Generalmajor H., der dels gik ud paa Forurettelser mod ham selv, dels mod Underofficierer og gemene af Regimentet (Modtagelse af Skjænk og Gaver). W. kunde dog mod H.s Benegtelse intet bevise om Pengegave, men Modtagelsen af Sølvkanden ansaaes upassende, hvorfor den skulde tilbagegives eller erstattes med 20 Rdlr., hvorefter H. blev frifunden i dette Punkt. Derimod fandtes han skyldig med Hensyn til Ga-

¹⁾ Endnu 29. August 1787 melder Huitfeldt fra Moss til Generalitetet, at han i Henhold til den commanderende Generals Ordre har indkaldt samtlige Officierer og Underofficierer til en Samling paa Skysjordet 17. Octbr. til Gjennemgaaelse af det nye Exerccerreglement.

²⁾ Meddelt af Professor, Dr. L. Daae efter et Brev hos Familien Hesselberg.

verne fra Underofficerer, og hans Forsøg paa at bortforklare Udtrykkene i de af W. fremlagte Breve ansaaes ikke fyldestgørende, hvorfor han 12. Marts 1788 i Henhold til Forordn. af 28. Februar 1705, 21. Art., og Rescr. af 9. Juli 1760 dømtes til at have sin Charge forbrudt og at bøde til den Norske Krigshospitalskasse 200 Rdlr. samt at betale Actor, Generalauditeur Flor, i Diæt og Reisepenge 30 Rdlr. og Actuarius i Overkrigscommissionen, Auditeur Waarberg, 200 Rd. Oberst Kaltenborn fandt Sigtelserne lidet beviste og stemte kun for en ubetydelig Mulkt til Krigshospitalskassen. Generalauditeur Wessel tilføier derpaa 10. Mai 1788: „Det vil altsaa blot ankomme paa Deres Maits. allerhøieste Naade, om ikke denne gamle Mand, hvis Handle- og Skrivemaade røber en Grad af Enfoldighed, som man neppe skulde formode af hans Stand og Charge, og derfor maaske har forløbet sig fornemmelig formedelst Uvidenhed om Forseelsens Vigtighed og Følgernes Farlighed, som med en talrig Familie sukker under meget maadelige Omstændigheder, som af sine Underhavende har været saa elsket, at ingen uden en Person, drevet af privat Animosité, har meldet sig som Klager imod ham, og som endelig stedse for det øvrige har udmærket sig som en habil Officier og Regimentschef, om han ikke kunde forskaanes for en Straf, der skulde sætte hans Familie i de mest beklagelige Omstændigheder og bringe hans graa Haar med Vanære i Graven. I Tillid til saadan allerhøieste Naade er det, jeg fordrister mig til i allerdybeste Underdanighed at indstille, om ikke Oberkrigscommissionsdommen kunde saaledes forandres og derhen af sær kgl. Naade formildes, at Generalmajor H. bør udholde 3 Maaneders Arrest paa Agershus Fæstning, og de tre Fjerdedele af hans Gage imidlertid at være forfalden til den Norske Krigshospitalskasse, og Dommen i øvrigt, forsaavidt det idømte Salarium til Actor og Actuarius angaar, allernaadigst stadfæstes. Hvorledes der bør forholdes med Capitain W., der blot for at fyldestgøre privat Hævngjærrighed, har erklæret sig skyldig i Forbrydelse mod Forordn. af 23. Octbr. 1700, vil ankomme paa nærmere allerhøieste Foranstaltning.“

Kongen bestemte, Kjøbenhavn 13. Juni 1788, at Dommen

formildes derhen, at Generalmajor Huitfeldt skal udholde 4 Ugers Arrest paa Agershus Fæstning, i hvilken Tid tre Fjerdedele af Gagen (80 Rdlr. 53 β) skal tilfalde Krigshospitalskassen, hvorefter han afskediges af Militærtjenesten med en aarlig Pension af 700 Rdlr. Actors og Actuarii Salarium stadfæstes¹⁾, hvilket under 28. Juni af det kgl. Danske Generalitets og Commissariatscollegium tilmeldtes det Norske²⁾. — 26. Juni 1788 melder Prins Carl af Hessen fra Christiania det Norske Generalitet, at Kronprinsen har tilladt en yderligere Formildelse, idet Fæstningsarresten ombyttes med en Husarrest paa Moss fra 22. Juni til 23. Juli, hvorefter H.s Pension tager sin Begyndelse fra 24. Juli; den udgjorde for dette Aar med de sædvanlige Fradrag (for stemplet Papir etc.) c. 676 Rd.

Det er tydeligt, at alle vedkommende have fundet den gamle, engang saa høit anseede, Generals Skjebne og Straf for haard, dels fordi Forseelsen vistnok ikke var saa ganske sjelden og i Reglen gik straffri, dels paa Grund af de ubetydelige Beløb, hvorom det hele dreiede sig. — Han var fra nu af en nedbrudt Olding; allerede 21. Mai 1788 melder han fra Moss til Generalitetet, at hans langvarige, tiltagende Svaghed hindrer ham i at bivaane Regimentets Bataillonssamlinger og Campement, hvorfor han har maattet paalægge Oberstlieutenant v. Lützow i Frederiksstad at overtage Commandoen, hvilket han ogsaa tilmelder Prinsen af Hessen. — Under Indfaldet i Sverige om Høsten 1788 blev 2. Agershusiske Regiment, i alle Fald tildels, annecteret Nordenfjeldske Regiment under Oberst Hesselberg, og da Tiden dengang ikke tillod nogen Overlevering af Regimentet, skede denne først langt ude i 1789 gennem en dertil nedsat Commission³⁾.

Kort efter disse Begivenheder afskedigede H. sin gamle Tjener Hans Bergh († 1789 p. Moss som Høker) og fraflyttede Moss, hvor vistnok Opholdet mellem gamle Venner og Bekjendte var blevet ham pinligt. Han tog Ophold i Drammen (paa Tangen), hvor

¹⁾ N. Rigsarch. Justitsprot. for Generalauditoriatet VII A. 22, p. 507—27.

²⁾ Ibid. Generalitetscollegiet 1788 (Pakke).

³⁾ De fleste ovenstaaende Data ere hentede fra Generalitets- og Commiss. Coll.s Breve og Documenter i N. Rigsarch. 1787—89.

han efter 4 Aars Svaghed afgik ved Døden 20. Novbr. 1792, hvilket Byfogden Søren Ring fra Strømsø indmelder 24. s. M. med Spørgsmaal om, hvilken Officier skal være tilstede ved Boets Aabning for at udtage Karter og Tegninger. Han oplyser, at den nærmest boende er Oberstlieutenant v. Harboe (vistnok Nils Harbou paa Knive i Skauger). Huitfeldts Begravelse holdtes i Tangens Kirke 29. Novbr. 1792, hvorefter han bisattes i det Huitfeldtske Gravcapel ved den kun et Par Mile fraliggende Hudrums Kirke, hvor hans Kiste endnu henstaar med en Gravskrift, som ogsaa er indført i Norske Intelligentssedler 1793 Nr. 1, og som trods alt, hvad der var passeret, indeholder de stærkeste Lovord over hans Retskaffenhed, Pligtopfyldelse etc., som det næsten synes, helt demonstrativt¹⁾. — Dagen efter hans Død indfandt ovennævnte Byfoged S. Ring sig i Stervbogaarden, Madame Klejns Hus paa Tangen, hvor Justitsraad Johan Blom og Peder Grønbeck vare tilstede. Enken, der var syg og sengeliggende, bad Skifteretten forsegle afdødes Chatol og Papirer men at lade Registreringen udstaa til efter Begravelsen, da Boet, som bekjendt, er ubetydeligt, idet man 3 forskjellige Gange har været nødt til at sælge endog fornødne og for Familien næsten uundværlige Ting for at dække Gjæld. Paa Grund af den mellemkommende Juletid foretoges Registreringen først 12. Janr. 1793 i Generalindens Nærværelse, der nævnte de 5, allerede forlængst voxne Børn. Blandt de opregnede Effecter kunne gjenkjendes nogle, der endnu ere i Meddelerens Besiddelse, saaledes en forgyldt Sølvbolle (rettere: Kop), hvori er indfattet 12 af Kong Carl XII.s Kobbermynter (2 Dlr. 48 β), en gul Egedragkiste med Beslag (3 Dlr.), en stor Kuffert med Sælhunds Betræk (1 Dlr.), et Maleri med en Almanak, Pen, Papir, Uhr etc. (1 Dlr.). Sidstnævnte er et Stillebensbillede af M. Blumendahl. Enkens Lagværgе var ovennævnte Justitsraad og Tolder Blom (gift med Generalens Niece). Proclama var udstedt 17. Janr. af Byfoged S. Ring, og Auctionen holdtes 4. Februar og indbragte 252 Rdlr. 50 β. Chatollet viste sig kun at indeholde kvitterede Obligationer, Reg-

¹⁾ Den er trykt i dette Tidsskr. 1. R. IV. S. 106 f. og indtages derfor ikke her. Jfr. N. Intell. Sedler 1792 Nr. 48 og 1793 Nr. 5.

ninger etc. Bloms Udlæg til Begravelsen var 214 Rd. Den største Udgift var 21 Rd. til Guldsmed Buch for Pladen til Ligkisten. Auctions- og Skifteomkostningerne samt Husleie optog Resten af Boets Midler, saa det intet Overskud afgav¹⁾. — De ulykkelige Forhold i H.s sidste Aar i Forbindelse med Familiens Forarmelse gav den et Knæk, som den aldrig forvandt, saameget mere, som de Chancer, der bødes til delvis at gjenoprette det tabte, ikke bleve benyttede (se dette Tidsskr. 3 R. II S. 212 ff.) — Et Portrait af Generalmajor H. (Brystbillede i fuld Størrelse) er gaaet i Arv i hans yngste Søns Slægt og eies nu af Consul Herman Huitfeldt i Kjøbenhavn. Skjönt Billedet er malet i en yngre Alder (i 1750-Aarene?), bærer han paa samme Dannebrogordenen (Storkorset); dette vides imidlertid paamalet i 19de Aarhundrede af hans Søns Svigerinde, Frøken Lise Wiel. Billedet er giengivet i Danmarks Adels Aarbog for 1900 og i C. J. Ankers Norske Generalspersoner. Copier findes i militaire Samfund i Christiania og hos Oberst H. J. R. Grüner. Et Miniaturportrait eies af Frøken Cathinka Sibbern p. Carlberg ved Moss. (Jfr. forøvrigt Ankers nysnævnte Skrift S. 137 f. og Dansk biograf. Lexikon VIII S. 168).

Hans Enke flyttede noget senere til Christiania, hvor hun i Begyndelsen af 1796 sees at bebo Justitsraad og Byfoged Hagerups Leiegaard. I Septbr. 1801 erholder hun Anbefaling af Christiania Magistrat til Kammerherre og Stiftamtmand F. J. Kaas for fremdeles at opnaa den Nedsættelse af Ranskatten til 10 Rdlr., som hun nu i de forløbne 5 Aar har nydt godt af, idet hun ingen Understøttelse har af Slægt og Venner, og Husleie og Levnetsmidler ere kostbare, medens hendes Alder og Svaghed tiltager²⁾. — Endnu 1804 boede hun og Søsteren, Else Cathrine Reichwein, Enke efter Major Christopher Christian Huitfeldt i Christiania hos Henrich Løken, men flyttede formentlig da (i Sept.) til Moss³⁾. De to gamle Fruer beskjæftigede sig med

¹⁾ N. Rigsarch., Strømsø Skifteprot. 1783—93, fol. 568—70. (Retsprot. Nr. 5319).

²⁾ N. Rigsarch., Chra. Magistrats Concepter til Breve 1799—1801.

³⁾ Christiania Intelligents-Sedler 1803 Nr. 49 og 1804 Nr. 27.

Spinding, hvori de begge vare særdeles dygtige, og Forfatteren heraf mindes vel i sin Barndom og Ungdom i sine Forældres Hus at have seet fint Dækketøi af et særegt Mønster, kaldet „Kastekjæp“, der angaves at være et Product af denne Husflid. Generalinde Huitfeldt var, i Modsætning til Søsteren, af et blidt og venligt Temperament og beholdt længe et saa ungdommeligt Udseende, at hun af fremmede antoges for at være sin Mands Datter. Paa sine gamle Dage led hun meget af Gigt i Hænderne, saa at hendes Fingre bleve stive og krumme. Hun afgik ved Døden paa Gaarden Ramberg paa Idøen hos sin Datter 16. Januar 1815, nogle Maaneder efter Søsteren, ved hvis Side hun begra-vedes paa Mosse Kirkegaard, uden at Stedet nu kjendes.

Om dette Ægtepars 8 Børn henvises til Stamtavlerne i dette Tidsskrift 1 R. IV og i Danmarks Adels Aarvog 1884. Fra dem nedstamme alle nulevende Huitfeldter, der tilhøre den Danske Adel og retteligen bære Navnet.

2. *Else Cathrine Reichwein* er født 11. Februar 1737, vistnok i Kjøbenhavn, og opkaldt efter Farmoderen Else Cathrine Bildt. Maaske har hun som den ovennævnte Søster havt F. C. Eilschov til Lærer; forøvrigt gjælde de samme Data som ovenfor nævnt ved Søsteren ogsaa om hende med Hensyn til Arv efter Mormoderen, Confirmation og Giftermaalstid. Hendes Mand var Svo-gerens Broder, *Christopher Christian Huitfeldt*, der var født paa Elingaard 27. Septbr. 1720. Formentlig har han, ligesom Bro-deren, først været Musqveter og Underofficier, da han i Decbr. 1754 siges at have tjent i 21 Aar; 24. Decbr. 1736 blev han Fændrik ved Capitain P. C. Ryes Compagni af det ene gevorbne Infanteriregiment under Generalmaior J. F. Frølich. 13. Novbr. 1737 meddeler Generalmajor H. J. Huitfeldt til Generallieutn. H. J. Arnoldt, at den gamle Lieutenant Neeb har ansøgt om at maatte indgaa Accord med hans Søn, Fændrik Christopher Huitfeldt af Generalmajor Frølichs Regiment, da det er N. meget magtpaaliggende at erholde disse Penge i sin store Fattigdom. 24. Decbr. anbefaler han atter Sagen til Arnoldt, og 20. Januar 1738 blev nu C. C. Huitfeldt Lieutenant ved Capitain P. de Seues (østre Rakkestadske) Compagni af 1. eller østre Smaa-

lenske Regiment under hans Fader, Generalmajor H. J. Huitfeldt, forsattes 31. Decbr. 1739 som Secondlieutn. til Grenaderkorpset og blev 29. April 1743 Premierlieutenant ved samme Corps. 14. Marts 1746 blev han Capitain ved Generalmajor Ulrichsdals (senere Oberst N. Fr. Reichweins) ene gevorbne Regiment og laa da med sit Compagni i Frederiksstad; i April 1752 forlagdes det til Akerhus og i April 1755 til Frederikshald. Regimentet kaldtes fra 1758 af Nordenfjeldske gevorb. Regiment og blev om Vaaren nævnte Aar udcommanderet til Holsten i Anledning af Uenigheden med Rusland. 5. Octbr. 1757 fik han Majors Charakter af Infanteriet. — 17. April 1749 havde han i Forening med Lieutenant Valdemar Fremming som Skifteforvaltere tilendbragt Skiftet efter Capitain J. A. Thombsen, men Skifteopgjøret var først udfærdiget 31. Marts 1751; Imidlertid var ogsaa Thombsens Enke død, og hendes Fader Knud Gyldenstjerne Sehested til Those beklagede sig derfor til Generalauditeur Schulenburg, der imidlertid efter indhentede Oplysninger meddeler, at tildels havde Enken selv traineret Opgjøret, og senere havde hendes Død forvoldt Udsættelse¹⁾.

Da Capitain C. Huitfeldts Brodersøn, Lieutenant Henrik Jørgen Huitfeldt til Kjølberg, var død i Aaret 1756, havde han paa Auction efter denne kjøbt Herregaarden Kjølberg i Onsd Sogn (Smaalenene), men da hverken han eller hans Hustru eiede Formue, men han allerede da synes at have været i Gjæld, blev vistnok intet af Kjøbesummen betalt, og da han 1758 udcommanderedes til Holsten, trængte Creditorerne saa stærkt paa ham, at han ingen anden Udvei saa end at gjøre Opbud nogle Dage før Regimentets Opbrud om Vaaren, hvilket declareredes paa Botolphi Lagthing (c. 17. Juni) paa Moss, og det udstedte Proclama (i Post-Tidningerne) er dateret Kjølberg 22. Juli 1758. Snart maatte derfor Major Huitfeldt søge Permission til Norge i Anledning af sine økonomiske Affairer. 14. Marts 1759 skriver han saaledes fra Frederikshald til Generalauditeur Lengnick og nævner da, at hans Permission udløber ved Midten af Marts.

¹⁾ N. Rigsarch., Personalia Thombsen.

Hvad enten denne nu er bleven forlænget, eller han har faaet fornyet Reisetilladelse, saa var han i Norge i September s. A., og under et Besøg hos Oberst C. Sibbern paa Vermekloster, „hvor han i Visite var henreist“, afgik han pludselig ved Døden 12. Septbr. 1759 Kl. 12 om Natten. Han bisattes i Onsø Gravcapel, hvor Kisten henstod til 1820-Aarene, da alle de derværende Lig nedgravedes paa Kirkegaarden. Gravskriften (af Moderen) findes aftrykt i B. Moes Tidsskr. f. norsk Personalhist. I S. 195. Den følgende Dag melder Enken, E. C. Reichwein, sal. Huitfeldts, fra Vernekloster, hvorhen hun altsaa enten har fulgt ham eller strax er bleven hentet, Dødsfaldet til Generalauditeuren¹⁾ og forklarer, at da han foregaaende Aar har gjort Opbud, er hun og hendes Børn ikke det eiende, hvortil de kunne helde deres Hoved. Hun begav sig derfor strax til Elingaard til Søsteren, hvis Mand da var i Holsten.

Til Opbudscommissarier vare oprindelig udnævnte Raadmand og Sorenskriver W. W. Hirsch og Procurator H. Bech, af hvilke dog kun den sidste fungerede den hele Tid. Det hedder ved Huitfeldts Død, at Opbudscommissarierne havde „anmasset sig alt“, ja endog taget Ophold paa Kjølberg til Boets Skade. De havde i Marts og April 1759 ladet afholde et Par Auctioner over Kjølberg med underliggende Bro og Pladser; første Gang blev Gaarden ansat til 10,000 Rd. og opraabtes for 5000 Rd.; Major Valentin Huitfeldt havde da budt 5400 Rd. Anden Gang var den ansat til 11,700 Rd., men intet høiere Bud skede. En Del Inventarium var solgt for 1400 Rdr. Da Major Huitfeldt var død, skulde Boet fra Opbudsbehandling overgaa til Skiftebehandling. Da derfor de beskikkede Skiftecommissarier, Generalauditeur og Regimentskvartermester Niels Brabrand samt Premierlieutenanterne Ditlev Wibe Lund og Jens Bierch, 3. Octbr. 1759 kom til Kjølberg, fandt de Storstuen, Lysthuset og Majorens Bo tillukkede og Nøglerne hos Opbudscommissarierne. Hans Feldt-equipage var i Holsten, hvor den blev opskreven og forseglet; hans Enke havde kun hans Reisekuffert med nogle Gang- og

¹⁾ Her maaske snarere N. Brabrand, Regimentskvartermester og titulair Generalauditeur, end den virkelige Generalauditeur Lengnick.

Linklæder hos sig paa Elingaard. — I Kjølberg havde oprindelig staaet 7000 Rdlr. paa første Prioritet, tilhørende Fru Oberhofmesterinde K. Huitfeldt, født Werenskiold, hvoraf 3000 vare afbetalte efter Major Tønne Huitfeldts Død, da Sønnen Lieutenant H. J. Huitfeldt købte Gaarden paa Auctionen. Dernæst havde Major C. C. Huitfeldt 7000 Rd. af sin Moders Penge paa anden Prioritet i Gaarden; til Frøken Edel de Tonsberg skyldtes 2400 Rd., til Lieutenant H. J. Huitfeldts Bo 621 Rd. og c. 760 Rd. for Indbo, Besætning, Gaardsredskab etc., til Capitain F. M. Grønvold 300 Rd., til Lieutenant K. With 200 Rdlr., til Madame Terentia Catharina sal. Sigholts 200 Rd., en Gjæld til sal. Oberst Grevenkops Bo (1767 vare 800 Rd. betalte, men en Rest stod tilbage); et indviklet Cautionsforhold til Capitainerne Rye og Fleischer, angaaende en Vexel paa 1000 Rd., vilde mindst medføre 600 Rdlrs. Udbetaling af Moderen. Til General Rappes Bo skyldtes formentlig 1000 Rd., hvorfor Broderen V. W. H. vistnok var Cautionist. Andreas Karre havde laant ham 400 Rd., hvoraf 225 Rd. stode igjen ved hans Død; Broderen var Cautionist. Den hele Gjæld angives til 30,000 Rdlr. (!), der ikke antages at kunne dækkes af Gaarden og Effecterne.

Ved Skiftet blev saa Auction berammet paa Kjølberg 30. Januar 1760 over Sølv, Kobber, Tin, Messing, Jernfang, propre Meubler af Chatoller, Comoder, Speile, Lampetter, Stole, Borde, Sengesteder med Omhæng, Senge- og Linklæder, smukke Porcelainer, Kjøre- og Ride-Eqvipage, Geværer, Bøger, Gaardsredskab af alle Slags, Heste, Fækreature, Kornvare af alle Slags, Hø, Halm m. v., item Herregaarden Kjølberg med tilhørende Herligheder og underliggende Pladser og Gaarde, item Jernkakelovne og en temmelig stor Klokke. Fra Østby melder N. Brabrand 26. Marts 1760 til Generalauditeur Lengnick, at Oberstlieutenant Huitfeldt blev høistbydende med 5400 Rd. — 14. Mai var endnu en Del pantsatte Guld- og Sølv-sager usolgte, nemlig af Guld: Lommeuhr, Snusdaaser, Hovedvandsæg og Fruentimmeretui; af Sølv: et Natbord, Skeer m. m. — Oberstlieutenant Valentin W. H. Huitfeldt blev, som ovenfor omtalt, siddende med Kjølberg til 1763, før han kunde finde nogen Kjøber.

Major Christopher C. Huitfeldts Efterladenskaber i Kvarteret i Itzehoe, en Hest i Rendsborg og en Vogn i Flensborg toges under Skiftebehandling for sig, medens Opbudsboet i Norge, som ovenfor omtalt, forvaltedes af civile Commissairer. Ved Forseglingen i Itzehoe 25. Septbr. 1759 var Broderen, Major Valentin H. tilstede, og 10. Februar 1760 gik Enken og Børnene fra Arv og Gjæld. Ogsaa dette Skifte i Holsten sluttedes med Underskud (1. Mai 1762), der navnlig hidrørte fra Godtgjørelser paa Compagniet ved Overleverelsen til Eftermanden, Capitain C. U. de Vauvert¹⁾. Enkens Lagværge var Major C. W. Brackel.

Et oliemalet Portrait (Brystbillede i naturlig Størrelse) af Major C. C. Huitfeldt eiedes af hans Datter, Justitsraadinde Blom, der forærede det til sin Broders uægte fødte men kuldlyste Søn, senere Consul og Trælasthandler i Soon Lars Huitfeldt, hvis Søn, Sagfører G. Huitfeldt paa Moss, nu eier samme. En Copie (ved O. Geelmuyden) tilhører Consul H. Huitfeldt i Kjøbenhavn. Det er gjengivet i Danmarks Adels Aarvog for 1900. Et Miniaturbillede i en Medaillon er af hans Sønnedatter, Frøken Henriette W. K. Huitfeldt († 1884), foræret Forfatteren heraf.

Major Huitfeldts Enke etablerede sig først i Frederiksstad, og herfra ansøger hun 26. Septbr. 1761 om at erholde en Del af sin nylig afdøde Svigermoders (Birgitte Christine Kaas, Generalleut. Huitfeldts) Pension, da denne havde antaget sig en af hendes Sønner til Forsørgelse, og hun selv nu staar ganske hjælpeløs, da ogsaa hendes Fader Generalmajor Reichwein (ligelædes † 1761) har seet sine Midler ganske forsvundne. Hun anbefaler sin Ansøgning til Overkrissecretairen Grev Ahlefeldt; den remitteres Directionen for Kvæsthuskassen til Erklæring²⁾. — Ved den ulykkelige Ildebrand, der lagde hele Fredriksstad i Aske, blev hun ruineret og har siden aldrig kunnet sætte Husholdning men med sine Børn opholdt sig hos sine Venner under forskellige Jurisdictioner, hvorfor hun ikke nogensteds er affordret Rangskat. Hun havde efter Branden ikke, som mange

¹⁾ Dan. Rigsarch., Militaire Skifter, P. 16, B. 40, Huitfeldt. (Meddelt af Registrator F. Krarup).

²⁾ N. Rigsarch., Ansøgn. til Kvæsthuskassen 1761.

andre, oppebaaret Collectpenge og Gratiale. Med Svogeren, Generalmajor Huitfeldt, boede hun paa Moss til 1788, da de flyttede til Strømsø (Tangen)¹⁾. — Inden Elingaard solgtes 1778 og Familien flyttede til Moss, vare begge Sønner blevne Officierer og den yngste vist allerede kommen til Generalmajor O. Fr. Brockenhuus. Ogsaa efter at Generalinde Huitfeldt var bleven Enke 1792, vedblev Søsteren, Majorinde E. C. H., at bo sammen med hende, dels i Christiania og dels paa Moss, hvor den sidstnævnte døde af Koldfeber 9. Juli 1814 Kl. 5 Morg., et halvt Aars Tid før sin Søster, og blev begravet paa Byens Kirkegaard 16. s. M. — Under hendes Enkestand indtraf en større Skandale, hvorom Onsø Kirkebog indeholder følgende: 1773, 30. Juli confirmeret i Daaben det hjemmedøbte uægte Barn Christian. Det er født paa Elingaard d. 24. Mai 1769, hemmelig opfødt paa Øerne, nu aabenbaret og efter Øvrigheds Ordre confirmeret i Daaben. Det er døbt af Maria, Diderich Espeities Kvinde; Moderen Else Cathrine Reichwein, Faderen *Lieutenant Hans Caspar Hejde*. Fadderne vare 5 Bønderfolk, hvoriblandt Klokkeren. De udhævede Ord ere senere tilskrevne med andet Blæk, og Familietraditionen har da ogsaa vidst at berette, at den virkelige Fader var Grev Valdemar H. Schmettau, i hvilket Fald vel ogsaa Aarstallet tør være feilagtigt angivet for 1768²⁾. — Denne Begivenhed synes ikke at

¹⁾ N. Rigsarch., Mosse Bys Contributions-Regnsk., Annotat. v. Byregnsk. f. 1788, Rangskat Nr. 9.

²⁾ Christian Hansen Heide blev Officier 1791 og Capitain v. Søndenfjeldske Inf. Reg. 18. April 1809, Ridder af Dbr. 1808. Stod paa Vartpenge, da han afgik ved Døden 27. Aug. 1822 („pludselig“ o: skal i Vildelse have skudt sig med en Pistol). Han angives da 54 Aar gl. og efterlod Enke og 3 Børn. Han boede paa Gaarden Liberg i Skjeberg. Han var 5. Marts 1802 bleven gift i Skjeberg med Elen Maria Mørch, Datter af Provst Jens Christian M. i Skedsmo; hun var døbt i Skedsmo 20. Apr. 1771 og døde paa Frederikshald 1833. Deres 3 Børn vare: 1) Theodor Christian H., døbt i Skjeberg 27. Sept. 1805 (confirm. ibid. 30. Sept. 1821). Han druknede ved at falde overbord i Februar 1833, netop da han paa Hjemreisen fra Spanien saa den norske Kyst. Han var ugift men efterlod et uægte Barn paa Hvaler. 2) Peder Andreas H., f. i Skjeberg 27. Marts 1808 (døbt 8. Apr.). Han var 1833 Handelsfuldmægtig og opholdt sig da i Kjøbenhavn. 3) Cathrine Margrete H., f. i Skjeberg 25. Novbr. 1811 (d. 13. Febr. 1812), † som Enke p. Frederikshald 8. Juli 1852, 40 Aar gl. * p. Fredhald. 25. Novbr. 1834 m. Kjøbmand Thomas Scheen Falch, f. ib. 1. Novbr. 1803, † ib. 25. Novbr. 1850, 47 Aar gl. (Medd. af Bureauchef W. Lassen).

have influeret synderlig paa Forholdet mellem Søstrene; som nævnt, vedbleve de at bo sammen til deres Død.

Om Børnene (2 Sønner og 1 Datter) henvises til Stam-tavlerne i nærværende Tidsskrift 1. R. IV og i Danmarks Adels Aarvog 1884. Hans Linie som Adel er uddød. Om en uægtefødt men kuldlyst Sønnesøn kan sees i dette Tidsskr. 1 R. IV. og V. og foran S. 246.

3. *Frederik Christian Reichwein*, yngste Barn af Generalmajor N. F. Reichweins første Ægteskab og opkaldt efter Farfaderen, levede endnu, da Moderen, Søster Scavenius, døde, men døde kort efter i Kjøbenhavn 3. April 1739, $\frac{1}{2}$ Aar gammel¹⁾.

4. *Frederik Christian Reichwein* af Faderens andet Ægteskab med Anne Maria Lillienkiold. Han døbttes i Slotskirken i Christiania 2. Juli 1750 med følgende Faddere: Feldtmarskalk Arnoldt, Generallieutenant Hausmann, Conferentsraad Vogt, Obristerne Storm og Rømeling. Han opnaaede kun en Alder af 2 Maaneder og begravedes i samme Menighed 9. Septbr. 1750²⁾.

5. *Søster Reichwein*, døbt i Christiania Slotsmenighed 8. Februar 1752 med følgende Faddere: Vicesatholder Benzou, Generalauditeur Schulenburg, Capitain Storm, Fru Justitsraadinde Vogt og Frøken Inger Kirstine v. Reichwein (Barnets Søster). Moderen introduceredes 5. Marts s. A.³⁾. Denne Datter var, i alle Fald i sine senere Aar, sindssvag og omtales som saadan før 1789, i hvilket Aar Moderen ansøger om, at de 100 Rdlr., som hun siden 1763 har Løfte paa at erholde efter Moderens Død af de 200 Rdlr., der ere denne selv tilstaaede i Pension af den Danske Krigshospitalskasse, i sin Tid maa forhøies til 200 Rdlr. Hun har nemlig maattet sende Datteren til Hamborgs Tugthus, hvor den bedste Indretning findes for slige ulykkelige Mennesker, og hvor hun skal betale 200 Rd. aarlig for hende, hvilket hun vistnok kan gjøre, saa længe hun selv lever, men efter hendes Død vil Datteren være udsat for Elendighed. Der indstilles paa, at Datteren efter Moderens Død maa faa 100 Rdr.

¹⁾ Meddelelse af Archivar A. Thiset efter Vor Frue Sogns Kirkebog.

²⁾ N. Rigsarch., Chra. Slotskirkes Ministerialbog.

³⁾ Ibid. Moderen kaldes her urigtigt A. M. Lillienpalm. Barnet var opkaldt efter Faderens første Hustru.

aarlig af dennes Pension (200 Rd.) af den Norske Kvæsthuskasse, men den kgl. Resolution af 20. Marts 1789 afslaar Ansøgningen, men Moderen underrettes om, hvorledes der med mindre Bekostning kan sørges for Datterens Underhold. Dette var da formentlig Grunden til, at hun i Slutningen af Septbr. eller Begyndelsen af Octbr. s. A. flyttedes til Glückstadts Tugthus (se ovenfor S. 127)¹).

b. Lieutenant Arved Christian Reichweins Børn.

1. *Frederikke Elisabeth Reichwein*, formentlig født i Midten af 1740-Aarene, blev 20. August 1771 i Garnisonsmenigheden i Kjøbenhavn viet til Student *Jørgen Stroeguard*, men var ved Forældrenes Død 1784 Enke efter ham og var fra Kjøbenhavn flyttet til Norge, hvor hun blev gift med *Peder Rasmussen*, Sorenskriver og Byfoged i Laurvig. De oprettede reciprokt Testamente, dateret Laurvig 1. Juli 1794, da de ikke havde Børn eller Livsarvinger, der vare i Live. Skulde den overlevende indgaa nyt Ægteskab, udbetales 40 Rdlr. til den afdødes Arvinger. Naar begge ere døde uden Børn, deles det, som den længstlevende efterlader, mellem begges Arvinger efter Loven. Hun afgik ved Døden 22. Juni 1795 og 24. s. M. udsteder P. Rasmussen bekræftet Afskrift af Testamentet, der af Procurator Andreas Hyllested, Kjøbenhavn 2. Juli 1795, ansøges confirmeret, hvilket skede 24. Juli s. A.²) P. Rasmussen entledigedes i Naade 22. April 1812 med 300 Rdlr. Pension af Embedet.

2. *Anna Charlotte Reichwein*³) var ved Forældrenes Død 1784 gift med Anders Sørensen, Landsoldat af Skivehus Gods, opholdende sig i Østre Lyby i Salling. Hun var da hos Forældrene og havde nogle Børn.

3. *Edel Christiane* (eller *Christine*) *R.* havde 1784 været fraværende i 10 Aar; var maaske i Amsterdam, men rimeligvis død.

4. *Ulrik Frederik Reichwein* var ifølge Daabsattesten i Enkekassen i Kjøbenhavn, udstedt af Provst Ravn og dateret Nav-

¹) Dan. Rigsarch. Kgl. Ordres og Resolutioner 1789 Nr. 187. Meddelt af Jægermester C. E. A. Schøller.

²) N. Rigsarch., Cancelli-Indlæg 24. Juli 1795.

³) Broderen kalder hende Charlotte Amalie R.

strup Prestegaard (i Salling ved Limfjorden) 24. Juli 1780, døbt i Vile Kirke 24. August 1753¹⁾, blev Landcadet 2. Octbr. 1766, Cadetcorporal 31. Marts 1772, Secondlieutenant i Dronningens Livregiment 17. Decbr. 1772. 1784 var han Premierlieutenant ved det Lollandske Infanteriregiment i Rendsborg, 1792 Capitain og blev tilsidst Major, i hvilken Egenskab han afgik ved Døden i Rends- 17. Septbr. 1805, 53 Aar gammel, og begravedes sammesteds 22. Septbr. Om Sommeren 1780 blev han gift med Maria Lucia Harder, Datter af Hr. Johann Joachim Harder og døbt i St. Petri Hovedkirke i Hamburg 7. April 1754²⁾. Hun døde i Rendsborg 6. Juni 1813, „62 Aar og 2 Maaneder gammel“, og begravedes saumsteds 10. Juni. Af dette Ægteskab kjendes følgende 4 Børn:

Major Ulrik Frederik Reichweins Børn.

1. *Wilhelm Adolph Frederik Daniel Reichwein*, født 17. Juni og døbt 25. Juni 1781 i Rendsborg.

2. *Jacob Christian Wilhelm Reichwein*, født 19. Octbr. og døbt 25. Octbr. 1782 i Rendsborg.

Begge disse Børn ere uden Tvivl døde i ung Alder, da de senere ikke nævnes, men ere ikke fundne blandt døde i Rendsborgs Kirkebog³⁾.

3. *Marie Dorothea Wilhelmine Reichwein*, født 12. April 1792 og døbt 18. s. M. i Rendsborg, havde allerede i flere Aar været Enke efter afsk. Lieutn. ved Dronningens Regiment, Nicolaus v. Schmidt, da hun 19. Mai 1840 fra Kjøbenhavn (paa Tydsk) tilskrev Geheimeetatsraad Adler i Anledning af sin Ansøgning om en Pension. En af hendes Sønner, der var Officier og Elev af Høiskolen, og af hvem hun havde nogen Understøttelse, var da nylig død. Dette maa være Wilhelm Schmidt, f. i

¹⁾ Ifølge Cadetprotokollen var han født paa Mors 3. Januar 1751 (Meddel. af Jægermester C. E. A. Schøller). Enten er formentlig denne Opgave urigtig eller der maa have existeret to Brødre af samme Navn, af hvilke den ældste er død spæd, hvorefter de ere blevne forvexlede af vedkommende Prest.

²⁾ Ifølge Daabsattesten i Enkekassen i Kjøbenhavn, udstedt af Oberkuster Johann Nicolai Hoepfner og dateret Hamburg 10. Juli 1780. (Medd. af Cand. mag. F. Jessen).

³⁾ Meddelelse af Archivassistent L. Bobé.

Lunden 31. Marts 1818, der 1. Mai 1832 blev Cadet, 1. Mai 1837 (1. Novbr. 1836) Secondlieutenant i 1. Jydske Infanteriregiment og afgik ved Døden 8. Decbr. 1839, 21 Aar gammel¹⁾.

4. *Frederik Theodor Reichwein* var ifølge sin paa Tydsk affattede edelige Erklæring til Enkekassen af 23. Novbr. 1835 født i Rendsborg 22. Juni 1795 (andensteds angives 1796)²⁾. 1808 blev han af Frederik VI udnævnt til Fricorporal og blev 12. Decbr. 1811 Landcadet, tog 1814 Officiersexamen og blev 15. Januar 1815 Secondlieutenant i Prins Christian Frederiks Regiment samt 2. Decbr. 1825 Premierlieutenant ved samme Regiment, men paa Grund af Blodaarebrok og heftige Gigt- og Hæmorrhoidalsygdomme fik han Afsked 14. Novbr. 1830 og forflyttedes til Civiletaten, idet han 1. Januar 1831 ansattes som Postmester i Ærøskjøbing og erholdt Titel af Krigsraad. Fra dette Embede ansøgte han om Afsked 22. Septbr. 1851. Paa Grund af svækket Tænkraft og Hukommelse har han i de sidste 5 Aar maattet holde Fuldmægtig. Hans Embedsindtægter have aldrig tilladt ham at lægge noget til Side, hvorfor han haaber paa Pension til Betyggelse for sig og Familie mod reel Mangel. Hans Huslæge, Dr. med. C. H. v. d. Lieth, attesterer, at ovenanførte Sygdomme ofte gjøre ham uskikket til at varetage sit Embede. Finantsministeriet indstillede ham 11. August 1852 til Afsked i Naade med en Pension af 500 Rdlr. aarlig, at regne fra den 1. i den paa Entledigelsen følgende Maaned. R., der har tjent Staten i henved 38 Aar, har af Generalpostdirecteuren faaet Vidnesbyrd for Troskab og Nidkjerhed, Iver og Dygtighed i sin Embedsgjerning, saalænge hans Helbred tillod det. Hans Gage har været 700 Rdr. og de uvisse Indtægter gennemsnitlig 72 Rd. aarlig, hvorefter Pensionen er sat, som ovenfor nævnt. Indstillingen blev bifaldt ved kgl. Resolution af 13. August 1852. Han afgik ved Døden 31. Juni 1864, 69 Aar gl.

¹⁾ Meddelt fra Dan. Rigsarchiv. Jfr. V. Richter, den Dan. Landmiliteretat 1801—94⁷ I S. 215.

²⁾ Seglet under Erklæringen viser i Skjoldet en fra venstre kommende Arm med en Dru eklase; paa Skjoldet staa 2 Hjelme, hvoraf den første har en Vimpel mellem 2 Faner, den anden en væbnet Arm. Skjoldet er omgivet af militaire Emblemer.

Reichwein blev 9. Decbr. 1835 i Ærøskjøbing gift med Anne Marie Elisabeth Lund, Datter af Uhrmager Arnt Lund og Hustru Inger Kirstine. Hun var født 11. Mai 1816 i Svendborg og døbt i Vor Frue Kirke sammesteds 3. Juni s. A. Enkefru Marie R. ansøgte fra Ærøskjøbing 24. August 1864 om en aarlig Understøttelse af Postkassen. Hun har foruden Overlevelserente af Enkekassen paa 50 Rd., en Pension af 96 Rd. 54 β aarlig. Hendes gamle svagelige Moder er saagodtsom udelukkende henvist til hendes Forsørgelse. Landfogden og Sognepresten i Ærøskjøbing støtte Ansøgningen med Attest for Trang og Værdighed. Paa Generalpostdirectoratets Indstilling af 7. Septbr. 1864 svarer imidlertid Finantsministeriet 12. Sept. s. A., at Ansøgningen ikke kan bevilges. — Atter ansøgte hun 23. April 1877 fra Ærøskjøbing Indenrigsministeriet om nogen Hjælp. Hun har i 13 Aar kun havt 293 Kr. 12 Øre aarlig at leve af; hun er 61 Aar gl. og imødeser med Bekymring den Tid, da hun vil være ude af Stand til Selvhjælp. Lægeattesten oplyser, at rheumatiske Smerter enten fængsle hende til Sygeleiet eller gjøre hende uskikket til at fortjene noget til sit Ophold. Hun tiltrænger kvindelig Bistand, som hun dog ikke formaar at skaffe sig. Sognepresten bevidner hendes Trang og Værdighed, men Indenrigsministeriet afslaar 16. Mai nævnte Aar Ansøgningen. Hun døde i Ærøskjøbing 19. Novbr. 1885; Ægtefællerne vare barnløse og vare utvivlsomt de sidste af Navnet og Slægten¹⁾.

Archivsecretair G. L. Grove har havt den Godhed at meddele, at han i Marinearchivet i Haag har stødt paa et Brev af 8. Juli 1656, hvori nævnes en „Jan Reichwijn“, førende Skibet „Leyden paa 80 Matroser, 20 Soldater, 28 Stykker“. Han antager ham for den samme Capitain „Richewyn“, der nævnes i

¹⁾ Meddelelse fra Cand. mag. F. Jessen. Foruden ham skyldes det ogsaa Oplysninger af Archivar Thiset, Oberstlieutenant Hirsch, Archivsecretair Grove, Cand. L. Bobé, Archivar Saxild, Jægermester Schøller, Bureauchef W. Lassen og Archivar E. A. Thomle, at det har lykkedes at faa Familiehistorien saa fuldstændig, som den er, og navnlig have de danske Meddelere gjort det muligt at forfølge Slægten omkring 100 Aar længere ned i Tiden, end den hidtil vidstes at have levet.

G. Brandts Levnetsbeskr. af M. de Ruyter, Fol. (paa Hollandsk) bl. a. som Chef paa et af de hollandske Skibe, der hidroge til at bringe Svenskerne i Nyborg til Overgivelse i 1659. Efter Tiden kunde han passe til at være en yngre Broder af den Norske Families Stamfader, Generalmajor Georg Reichwein.

Tillæg, Rettelser og Oversigtstavle.

B. III. S. 80 f. Ogsaa den som Oberst afdøde *Georg Reichwein*, den yngre, har ligesom sin Fader, Generalmajor Georg R., og sin ældste Søn, Oberst N. C. R., næret Interesse for og havt Indsigt i den hensigtsmæssigste Ordning af Armeens Samling i Krigstid. Formentlig endnu som Capitain indgav han fra Vinger 21. Septbr. 1676 til Statholder U. F. Gyldenløve et udførligere Forslag til de forskellige Regimenters Sammenkaldelse til deres Allarmpladse. Det originale, egenhændigt skrevne Forslag, der oprindelig maa have hørt hjemme i Statholderskabets Archiv, findes nu i Rigsarchivets chronologiske Samling ved Aar 1676 og agtes senere trykt i „Meddelelser fra det Norske Rigsarchiv“.

S. 91 Lin. 16 f. n.: 1676 læs: 1692.

B. IV. S. 124 Lin. 8 f. o: eg læs: og.

S. 124 Lin. 6 f. n.: Det omtalte Exemplar af Bollings Ostindiske Reisebog findes nu i det Reichmanske Bibliothek i Christiania.

S. 126. Generalmajorinde Reichwein beboede i Christiania Sr. Colletts Leiegaard paa Hjørnet af Kongens Gade og Raadstuegaden indtil Paaske Faredag 1765 (N. Intell. Sedler 1765 Nr. 3). Dette betegner formentlig den Tid, da hun flyttede fra Christiania til Kjøbenhavn.

- 227. Generalmajor W. Ulrichsdals Conduiteliste, dat. Frederiksstad 12. Janr. 1746, karakteriserer Capt. V. W. H. Huitfeldt saaledes: Middelmæssig Statur, ret god Exterieur Inclinerer aldeles ikke til nogen Laster, men tverimod til alt det, som dydig og berømmelig være kand, af meget god og hurtig Begreb. Saa vigilant i Tjenesten, som kan forlanges, bliver i Fremtiden ufeilbarligen en døgtig Major. Læst noget Mathesis. (Medd. af Khre. C. J. Anker efter Liste i Dan. Rigsarch.).

- 242. Om Broderen *Christopher Christian Huitfeldt* udtaler Faderen, Elingaard 31. Decbr. 1738: Temmelig høi og anseelig og god Exterieur. Fører sig vel op og ikke inclinerer til Egennytte, Spil, Drik, Splidagtighed. Af god Begreb, beflitter sig vel paa sin Tjeneste. Meriterer med Tiden et Compagni. Har ingen aparte Videnskaber. (Meddelt af samme efter Liste i Dan. Rigsarch.).

- 249. (A. C. Reichweins Børn). I Ministerialbogen for Hvaler Sogn (Smaalene) i N. Rigsarchiv findes en Antegnelse, der vistnok angaar Familien Reichwein. 24. Sept. 1768 døbtet nemlig „en Frues Barn, som sagde, at hendes Mand var en Lieutenant ved Navn Weichmand og laa paa Hverving oppe i Landet. Barnets Navn *Arve Christian*“. Med Weichmand maa uden Tvivl menes Reichwein, og Lieutenanten maa da være den ovenfor S. 133 f. nævnte Lieutenant Arved Christian R. ved Nørrejydske Regiment, efter hvem Fruen altsaa har ladet Sønnen opkalde. Selv hørte hun hjemme paa Hvaler, og har vel altsaa søgt hen til sine Slægtninge her, da hun skulde føde sit Barn, der vistnok er dødt i en ung Alder, i alle Fald før Forældrene 1784.

Georg Reichwein til Aker og Disen, f. i Marburg 1593, † p. Bergenhus 15. 5. 1667, Generalmajor begr. i Chra. 14. 1. 1649, Enke efter Borgermester Nils Toller. 3) 1653 med *Inger Olufsdatter* Kobbervigen, Capitain og Generaladjutant, † 1678) (Se N. Hist. Tidskr. 73 f.)

1. <i>Hans R.</i> , Capitain, † før 1658. (Person- nalh. Tidsskr. 4 R. III. 73 f.)	1. <i>Henrik R.</i> , Fændrik, † 1657. * 1656 10. 8. i Chra. m. Anna Po- velsdr. Thrane, begr. i Chra. 6. 1. 1694. (4 R. III. 75 f.)	1. <i>Georg R.</i> til Vingnes m. m. Oberst, Com- mandant paa Kongsvinger, † 11715. * 1) <i>Lisbeth Ottes- datter.</i> 2) 1678 <i>Catharina Larsdatter Sverdrup</i> , f. 1659, † 1701. (4 R. III. 76—87).	3. <i>Marine Magdalene R.</i> , f. 1654, lev. endnu 1686. * 1680 <i>Chri- stopher v. Hulst- horst</i> , Lieutenant v. Mari- nerne, † 1685. (4 R. III. 98 f.)	3. <i>Gertrud Karine R.</i> , f. 1656, † 1672, ugift. (4 R. III. 101).	3 <i>Sophia Amalia R.</i> , f. c. 1657, † 1672. (4 R. III. 101).	3. <i>Inger R.</i> , f. 1658, lev. endnu 1706. * 1) 1677 Capitain <i>Lo- rentz Baltha- zar Silber- nagel</i> , skilte c. 1681. 2) c. 1683 <i>Gott- fried v. Sor- gern</i> , Gene- ralgevaldi- ger-Lieute- nant, † c. 1688. (4 R. III. 102—121).	3. <i>Hans R.</i> rik R. 165 Lieut- nant lev. er 1708. <i>Marg- Maan- schio</i> (4 R. 87—9
--	---	--	--	---	---	--	--

1. <i>Nicolai Christian R.</i> , f. c. 1671, † 1718, Oberst v. Dragon., ugift. (S. 91—96).	1. <i>Jørgen Otto R.</i> , † 1706, Lieutenant af Inf., ugift. (S. 96 f.)	2. <i>Lorentz Reichwein</i> , f. c. 1680, † 1735, General- major, Stift- amtmand, R. Dbr., ugift. (S. 97—105).	2. <i>Elisabeth Sophie R.</i> , var Enke 1717. * 1703 <i>Wilhelm Knoph</i> p. Sukkestad, Major, † 1716. (S. 105 ff.)	2. <i>Gertrud Karine R.</i> , † 1726. * 1714 <i>Johan Caspar Brocken- huus</i> , f. c. 1677, † 1725 p. Refning, Oberst- lieutn. af Inf. (S. 107—11).	2. <i>Sophia R.</i> , f. c. 1686, † 1750. * 1719 <i>Jør- gen Bjelke v. Meding</i> , Oberst- lieutn. af Inf. † 1732. (S. 116 ff.)	2. <i>George Ca- tharina R.</i> , f. 1687, † 1760. * 1718 <i>Hans Bugge Møllerop</i> . f. c. 1683, † 1749, Oberst- lieutn. ved Dragon. (S. 112—16).	? <i>Marq- Otto Corpo</i> † 17 23 A. (4 R. 93
---	--	---	---	---	--	--	--

1. <i>Ingeborg Kir- stine R.</i> , f. 1736, † 1815. * 1755 <i>Valen- tin Wilh. Hartvig Hwitfeldt</i> til Elingrd., Ge- neralmajor, R. Dbr. f. 1719, † 1792. (S. 223—42).	1. <i>Else Cath- R.</i> , f. 17 † 1814. 1755 <i>Chri- stopher C stian Hu</i> feldt til berg, f. 1 † 1759, M (S. 242—
--	---

sbefalingsmand i Bergen. * 1) i Tydskland m. N. N 2) i Christiania c. 1647 m. *Karen Lucht*, f. c. 1630, † 1697 (* 2) c. 1668 m. *Nicolaus Helvaderus*, 1671 adlet *Silberstein*, til V. S. 337—426). G. R. adlet 1655 med Børnene af sidste Ægteskab.

<p>3. <i>Derik Christian Reichwein</i> til f. c. 1660, † 1730. Afsked som Captain 1710. * 1) 1687 <i>Else Prine Bildt</i>, † før 1709. 2) c. 1695 <i>Charlotte Elisabeth v. Storm</i>, f. c. 1672, † 1757. (4 R. III. 94—98).</p>	<p>3. <i>George Elisabeth R.</i>, f. 1662, † 1699. * 1681 <i>Conrad Schlosser</i>, f. 1639, † 1709, Oberstlieut. og Commandant p. Frederikssten. (4 R. III. 112 ff.)</p>	<p>3. <i>Christiana Reichwein</i>, f. 166., † 168. (før 88). * 1686 <i>Matthias Maaneschild</i>, Capitain v. Dragonerne, lev. endnu 1716. (4 R. III. 115 ff.)</p>
---	--	---

<p>1. <i>Anna Carolina R.</i>, f. c. 1692, † 1784. 20 <i>Frederik Christian Grøn</i>, f. c. 1692, † 1757. (S. 28—31).</p>	<p>1. <i>Andreas Georg R.</i>, Premierlieutenant af Inf. † 1743. * (?) <i>Margrete</i> † 1759. (S. 118 f.)</p>	<p>1. <i>Nicolai Frederik R.</i>, f. c. 1694, † 1761, Generalmajor. * 1) 1735 <i>Søster Scavenius</i>, f. 1699, † 1738. 2) 1746 <i>Anne Marie Lillien-schild</i>, f. 1708, † 1792. (S. 119—27).</p>	<p>1. <i>Eilert R.</i>, f. c. 1697, † 1768, Prltin. af Inf. (S. 127 f.)</p>	<p>1. <i>Anne Maria R.</i>, † 1768. * c. 1730 <i>Anton Günther Stindt</i>, f. c. 1670, † 1748, Capitain af Inf. (S. 131 ff.)</p>	<p>2. Arved Christian Reichwein, f. c. 1716, † 1784, Prlieutn. af Inf. * 1743 <i>Cecilia Nummesdatter</i> (eller <i>Numsen</i>), † 1784. (S. 133 f.)</p>
---	--	---	---	--	--

<p>2. <i>Derik Christian R.</i>, f. 1738, † 1739. (S. 248).</p>	<p>2. <i>Frederik Christian R.</i>, f. og † 1750. (S. 248).</p>	<p>2. <i>Søster R.</i>, f. 1752, lev. endnu 1792, sindssvag. (S. 248 f.)</p>	<p>1. <i>Frederikke Elisabeth R.</i>, † 1795. * 1) 1771 <i>Student Jørgen Strøegaard</i>. 2) <i>Peder Rasmussen</i>, Soverskriver. (S. 249).</p>	<p>1. <i>Anne Charlotte R.</i> * Landsoldat <i>Anders Sørensen</i>. (S. 249).</p>	<p>1. <i>Edel Christiane R.</i>, formentl. † før 1784 i Amsterdam. (S. 249).</p>	<p>1. <i>Ulrik Frederik R.</i>, f. 1753, † 1805 i Rendsborg, Major. * 1780 <i>Maria Lucia Harder</i>, f. 1754, † 1813. (S. 249 f.)</p>	<p>?</p> <p>Arved Christian R., f. 1768 p. Hvaler. † form. † ung. (S. 253).</p>
---	---	--	--	---	--	--	---

<p>1. <i>Adolph Daniel R.</i>, † ung. (S. 250).</p>	<p>2. <i>Jacob Christian Wilhelm R.</i>, form. † ung. (S. 250).</p>	<p>1. <i>Marie Dorothea Wilh. R.</i>, f. 1792 i Rendsborg, var Enke 1840. * <i>Nicolaus v. Schmidt</i>, † som afsk. Lieutn. v. Dronningens Livregm. (S. 250 f.)</p>	<p>1. <i>Frederik Theodor R.</i>, f. 1795, † 1864, Prlieutn., senere Postmester i Ærøskjøbing, Krigsraad. * 1835 <i>Marie Elisabeth Lund</i>, f. 1816, † 1885. (S. 251 f.)</p>
---	---	---	--